

Andrej Ivanuša

KEOPSOV ZDRAVSTVENI SISTEM

Kdo je gradil veliko piramido in kako so skrbeli za delavce.

Keops (Khufu, 2589–2566 pr.n.št., drugi vladar 4. dinastije) je svojo piramido dogradil okrog leta 2570 pred našim štetjem na zahodni obali reke Nil. Kasneje je ob njej zraslo mesto Gize. Egipčani so verjeli, da bo življenje v onostranstvu boljše, če se bo telo bolje ohranilo. Po smrti so telesa balzamirali in jih skrili globoko pod zemljo, da bi se čim bolj ohranila. Pod zemljo temperatura in vlaga ne nihata in s tem so pogoji za ohranitev mumij mnogo boljši. Seveda ni zanemarljivo dejstvo, da je grobnice polne dragotin težje oropati, če zasute z zemljo ali če je čez njih nagrmadeno na stotine ton kamenja.

Staroegipčanski kirurški pripomočki vklesani v kamen ob piramidi.

Zgodovinarji so nekoč ocenjevali, da je 146,59 metrov visoko piramido 23 let gradilo okrog 100 000 ljudi. Danes menijo, da jih je bilo mnogo manj. Prišli so do številke nekaj več kakor 30 000 delavcev, graditeljev na gradbišču pa je bilo okrog 2 000. Njihova glavna naloga je bilo nameščanje kamnitih blokov velikih 2 x 2 x 5 metrov in težkih od dveh do petnajstih ton. Na koncu so v piramido vgradili 2 300 000 takšnih blokov. Od takrat pa vse do izgradnje Eiffelovega stolpa je bila to največja zgradba na svetu.

Arheološke raziskave in proučevanje hieroglifov so v zadnjih tridesetih letih pripeljali do spoznanja, da so jih gradili predvsem svobodni kmetje, sužnjev pa je bilo zelo malo. V obdobju, ko je zemlja mirovala in so čakali, da Nil naplavi novo pošiljko hranljivega blata, so delali na gradbišču. Nekateri zato, ker so bili obrtniško izobraženi in usposobljeni, drugi zato, da so odplačali zaostale davke in tretji preprosto zato, ker so želeli delati v čast živega boga – faraona.

Ob piramidah so arheologi odkrili velika delavska naselja. V njih so stavbe za bivanje, obrtne delavnice, pekarnice, skupinske jedilnice, trgovine, prostori za razvedrilo in bolnišnice. Glede na to, da je takrat na Zemlji živelo malo ljudi, je bilo modro poskrbeti za delovno silo, da pravočasno dokonča monumentalno stavbo. V bolnišnicah je moč videti sobe za izolacijo, kjer so zdravili ljudi s kužnimi boleznimi. Ni jim bilo znano, da so vzrok za te bolezni virusi in bakterije. So pa ugotovili, da je njihovo širjenje mogoče zaježiti, če obolelega osamijo. Pri tako velikem številu ljudi, ki delajo na istem mestu, je izbruh kužne bolezni zelo verjetna stvar. Zato so se pripravili in pravilno ukrepali, da dela niso zastala.

Na tako zahtevnih gradbiščih pride vsak dan do ureznin, prask, zvinov in zlomov okončin. Tako so v izkopeninah našli priprave in orodja za imobilizacijo udov. Še več, tam so izkopali tudi orodja za operativne posege v telo, na primer skalpele, kljuge, klešče, ščipalke, strgalke, žličke, žagice, itn. Poškodovane so razdelili na tri skupine. V prvi so bili delavci z lažjimi poškodbami, ki so jih takoj zdravili ali kirurško uredili. Drugo skupino so sestavljali tisti, ki so bili mogoče ozdravljivi. Počakali so, da se je njihovo stanje stabiliziralo in so šele potem izvršili operacijo. Zadnja je bila skupina težko poškodovanih, ki jim ni bilo več pomoči. Njim so lajšali trpljenje, saj so poznali učinkovine, ki lajšajo bolečine. Uporabljali so tudi protetična sredstva (umetna očesna zrkla, okončine), vendar so bila bolj estetska kot uporabna.

Vedeli so, da ima človek puls in da je povezan z utripanjem srca. Pri zdravljenju so si pomagali še z mazili, oblogami, zdravili v obliki tekočin, praškov, ipd. Predpisovali so prehrabene diete. Lažje poškodovani bolniki so skrbeli za svoje težje prizadete tovariše. Ko je bolnik okreval, se je spet vrnil na gradbišče piramide.